

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

TOEKOMSTBESTENDIG LEVEN

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

ChristenUnie Oldambt.

Inhoudsopgave:

Voorwoord	pag. 3
Inleiding: ChristenUnie, een partij van de samenleving	pag. 4
1 BETROUWBARE OVERHEID	pag. 6
1.1 De gemeente, dat zijn we samen	pag. 6
1.2 Veiligheid	pag. 8
1.3 Financiën	pag. 11
2 GEZONDE SAMENLEVING	pag. 13
2.1 Samen zorgen	pag. 13
2.2 Werk en Inkomen	pag. 17
2.3 Onderwijs	pag. 20
2.4 Cultuur, sport en recreatie	pag. 23
3 DUURZAAM WERKEN, WONEN EN LEVEN	pag. 26
3.1 Economie en landbouw	pag. 26
3.2 Goed wonen en werken	pag. 28
3.3 Mobiliteit	pag. 31
3.4 Energie, klimaat en milieu	pag. 33

Voorwoord.

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie Oldambt voor de periode 2018 - 2022.

We hebben de eerste acht jaar van onze nieuwe gemeente achter de rug en langzamerhand zijn kinderziektes overwonnen en kunnen we ons bezig houden met plannen voor de toekomst.

Het zijn enerverende jaren geweest. Samen is gezocht naar een goede manier van besturen, samenwerken tussen coalitie en oppositie en samenwerken met partners en buurgemeenten. Het had niet veel gescheeld of het komende jaar zouden we opnieuw heringedeeld zijn met Hoogezand, Slochteren en Menterwolde.

De afgelopen vier jaar heeft de ChristenUnie Oldambt als oppositiepartij constructief bijgedragen aan het verder bouwen van de gemeente. In verschillende raadsbesluiten zijn nuances aangebracht door de inbreng van de ChristenUnie.

De titel "Toekomstbestendig leven" is niet toevallig gekozen. De gemeente Oldambt is na acht jaar haar kindertijd aan het ontgroeien en moet nu nadenken over de toekomst. Alle uitdagingen, zoals de krimp, het begin van samenwerken met andere gemeenten in werkgelegenheid, de veranderende volksgezondheid, de inzichten in het sociaal domein en de uitwerkingen van de omgevingsvisie, omgevingsplan en de omgevingswet, maken dat we hard moeten werken aan het toekomstbestendig maken van onze gemeente.

Het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie is wederom een uitgebreid document geworden, waarin beschreven wordt hoe wij denken over tal van onderwerpen en wat onze idealen zijn voor een goede, gezonde samenleving. Daarbij is de ChristenUnie realistisch genoeg om te weten dat het besturen van een gemeente een kwestie is van geven en nemen.

Wij hopen dat u zich kunt vinden in onze visie en dat we kunnen rekenen op uw stem.

Wilt u meer informatie of eens een gesprek, dan kunt u contact opnemen met onze secretaris.

Bestuur ChristenUnie Oldambt.

Inleiding.

ChristenUnie, partij van de samenleving.

Deze verkiezingen gaan misschien wel meer dan ooit over mensen. Het lijkt soms dat tegenstellingen steeds vaker belangrijker zijn dan het met elkaar samenleven.

Maar samenleven gaat over onze grootouder en ouders, onze kinderen en kleinkinderen, onze burens, de leerkracht op school, de wijkverpleegkundige en de wijkagent, onze werkgever en onze werknemers. Zij gaan allemaal over onze manier van samenleven. Daarom praat de ChristenUnie over tegenstellingen; om *toekomstbestendig* met elkaar te kunnen samenleven

Wij zijn christenen en geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Wij geloven dat mensen meer zijn dan alleen maar consumenten. Het gaat in het leven om veel meer dan geld en bezittingen. Mensen willen niet alleen een betaalbaar huis, maar verlangen ook naar geborgenheid en veiligheid en bovenal naar een zinvol leven. Wij willen niet alleen een baan met salaris, maar ook waardering voor wie je bent en mogelijkheden om je talenten te ontplooiën in dienst van die ander. We willen niet alleen een overheid die op de centjes let, maar ook een samenleving waarin we ruimte krijgen, gehoord worden en waarin zwakkeren beschermd worden.

Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar willen vrijheid om zelf verantwoordelijkheid te nemen en van daaruit eigen keuzes te maken. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar en rekening houden met elkaar. In een wereld die leefbaar is en blijft; ook voor onze kinderen.

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christenen inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. In de Bijbel gaat het over de toekomst, over een *toekomstbestendig leven*. Het gaat ook over het handelen van mensen in tijden van crisis en het kiezen van de juiste weg daarin. Die weg gaan zal soms betekenen dat het anders moet dan het nu gaat. Dat is misschien niet altijd gemakkelijk, maar zeker niet vreemd. De God van de Bijbel is bepaald niet van de status quo en van het alles houden zoals het is.

De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. God heeft mededogen met deze wereld, houdt van ons en heeft een zwak voor het zwakke. Hij nodigt ons uit om in navolging van Jezus Christus die passie handen en voeten te geven.

Dat motiveert ons om ons in te zetten, in het volle besef dat christenen in de politiek deel uitmaken van een beweging van christenen die ook op tal van andere plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar ervan uitdelen in de maatschappij. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving.

Wij geloven dat God dit van ons wil: *recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt* (Micha 6:8)

De kracht van de samenleving

Wij geloven in de kracht van de samenleving, in zorg voor elkaar, in een cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

De samenleving wordt in de eerste plaats gevormd door burgers zelf - in verbanden als gezinnen, verenigingen en geloofsgemeenschappen - en ook door (maatschappelijke) organisaties, scholen en bedrijven. God heeft ons aan elkaar gegeven. Samen nemen we verantwoordelijkheid, gaan verplichtingen aan en maken de samenleving leefbaar.

Wij geloven dat mensen tot bloei komen wanneer ze echt samen leven en zich verantwoordelijk voelen - voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving - en ze dat actief handen en voeten geven.

Wij gaan bij de inrichting van de samenleving niet uit van regels en bureaucratie, maar van mensen en hun mogelijkheden. Zij bepalen de kracht van de samenleving. Wij willen bouwen op het inzicht en de vakkundigheid van de verpleegkundige, de leerkracht, de agent en al die andere professionals. Zij staan voor hun taak en zij kunnen die verantwoordelijkheid aan. Daarnaast kunnen we niet zonder de vrijwillige inzet van burgers en bedrijven voor hun medemensen.

Samen het verschil maken

De ChristenUnie gaat bij de inrichting van het openbaar bestuur, de zorg, de woningcorporaties, het onderwijs en de politiezorg uit van de menselijke maat zodat burgers op lokaal niveau betrokken kunnen zijn: in wijken, buurten en dorpen.

Tallose mensen zijn actief in vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, kerken, helpen mee in de school van hun kinderen of het verzorgingshuis van hun ouders. Onbetaalde arbeid en vrijwilligerswerk zijn de smeerolie van de samenleving en verdienen als zodanig erkenning en respect. Zonder vrijwilligers is er voor veel eerdergenoemde sociale verbanden geen toekomst. De ChristenUnie is een bondgenoot van die mensen, een bondgenoot van de samenleving. Samen willen wij het verschil maken.

De ChristenUnie maakt ruimte voor de samenleving. Dus óók ruim baan voor bijzonder onderwijs, voor zorginstellingen met een eigen identiteit en voor christelijke organisaties in het welzijnswerk, zoals het Leger des Heils en Youth for Christ.

De ChristenUnie voelt zich aangesproken door de Bijbelse opdracht: *Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.* (Jeremia 29:7)

De ChristenUnie is een partij *van christenen voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Oldambt. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

1. BETROUWBARE OVERHEID.

1.1 De gemeente, dat zijn wij samen.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het lijkt tegenwoordig of je moet kiezen tussen overheid of markt. Bij de ChristenUnie staan de samenleving en de mensen op de eerste plaats. De ChristenUnie wil dan ook investeren in de kracht van de samenleving. Dus minder overheid en meer samenleving.

We kunnen niet alles meer verwachten van de overheid en zeker niet van de markt. De ChristenUnie ziet dan ook de overheid én de samenleving als bondgenoten, zeker op gemeentelijk niveau. De belangrijke taak die de overheid en dus de gemeente heeft, is de kracht die in de samenleving aanwezig is versterken. De gemeente stimuleert en ondersteunt mensen om hun eigen kracht en samen-redzaamheid in te zetten.

Als het aan de ChristenUnie ligt worden de verantwoordelijkheden niet zomaar 'over de schutting' gegooid. Dat gebeurt helaas te vaak. Bij ons staat de gemeente naast de mensen. We denken mee, stimuleren, ondersteunen en faciliteren waar nodig. Dat vraagt wel om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. Als de mensen het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, dan biedt de overheid een vangnet.

De overheid heeft verantwoordelijkheden, maar niet te veel en niet te weinig. Burgers moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is.

Dat vraagt een verandering en een andere opstelling van de gemeente omdat de samenleving steeds autonomer en mondiger wordt. De mondige samenleving die door internet, sociale media en smartphones over veel informatie beschikt, stelt hoge eisen aan overheidshandelen, met name aan de transparantie van de gemeente. De ChristenUnie staat daarom voor een overheid die betrouwbaar, transparant en herkenbaar is en die eerlijk zegt dat sommigen dingen niet kunnen, maar ook meedenkt hoe het wel zou kunnen. Een overheid die daarmee het vertrouwen van de burger waard is. Dat geldt vooral voor de lokale overheid: raadsleden, wethouders, de burgemeester én ambtenaren die dichtbij staan. Ook staat de ChristenUnie voor een benaderbare overheid. Dat betekent vooral goede communicatie; van sociale media tot balie. De ChristenUnie wil werken aan een klantvriendelijke, begrijpelijke overheid, die zaken niet onnodig ingewikkeld maakt, maar zo eenvoudig mogelijk houdt. Natuurlijk is bij een duidelijke gemeente "nee" ook wel eens een antwoord.

Als goed rentmeester gaat de overheid sober en doelmatig om met het aan haar toevertrouwde belastinggeld.

De ChristenUnie ziet de gemeente als 'de eerste overheid'. De gemeente is meestal de eerste of het meest nabije en concrete contact van de burger met de overheid. De ChristenUnie wil dat de burger de verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen handelen en zich niet opstelt als (alleen maar) klant of rechthebbende, maar -samen met anderen en de overheid- de zorg voor de samenleving oppakt.

De overheid moet dan een open houding hebben richting initiatieven van burgers, vooral als die het algemeen belang op het oog hebben, bv. op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of dorps/wijk beheer. Hierin past een overheid die meedenkt en faciliteert.

De maatschappij verandert. Ook de gemeente ontkomt niet aan die veranderingen. De oude manier van beleidsontwikkeling werkt niet meer, omdat het beleid gemaakt door de ene portefeuille effect heeft op een andere. De ChristenUnie vindt dat de verschillende afdelingen en portefeuilles niet meer alleen beleid kunnen ontwikkelen, maar dat er integraal, over de 'schotten' heen gekeken moet worden.

Door veranderende financieringen is de financiële druk op de gemeente groter geworden. Dat maakt dat we anders tegen zaken aan moeten kijken. Overheid, samenleving en markt moeten samen nadenken hoe de kwaliteit van voorzieningen en diensten nog beter worden en gelijktijdig betaalbaar blijven.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Overheid en burger

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en afvalinzameling. Ook bij de taken, waar zij de primaire verantwoordelijkheid heeft, hoort zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving; burgers, bedrijven, organisaties, kerken, scholen, verenigingen, enz. De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op een constructieve en coöperatieve houding, waarbij het verkiezingsprogramma en haar fundament het uitgangspunt is.

De gemeente Oldambt kenmerkt zich door een centrale stad met vele dorpen en kernen erom heen.

De ChristenUnie ziet dorpen en buurten als waardevolle lokale gemeenschappen en hecht zeer aan het eigene van die lokale gemeenschappen. Daarom dient de gemeente alle mogelijkheden te benutten om bewoners van dorpen te betrekken bij zaken die hen raken. En omdat geen dorp of kern gelijk is, vraagt dit om specifiek kernenbeleid en een eigen portefeuille.

Om de afstand tussen gemeente en kern zo klein mogelijk te houden ziet de ChristenUnie de inzet van een zg. contactambtenaar met voldoende mandaat als welkome mogelijkheid.

Deze ambtenaar vormt de schakel tussen de verschillende afdelingen binnen het gemeentelijke apparaat en de belangenvertegenwoordigende inwoners van een dorp.

Vanuit de dorpen kiest de ChristenUnie voor het inzetten van dorpsambassadeurs. Dit zijn mensen uit het dorp die met beide benen in de dorpsamenleving staan.

De ChristenUnie wil dorpen een eigen verantwoordelijkheid geven die ondersteund worden met eigen budgetten. De kracht van de kern is dan het uitgangspunt. Uiteraard wordt dit wel onder bepaalde voorwaarden verstrekt. Een voorwaarde is dat er een duidelijk draagvlak in het dorp moet zijn. Ook evenredigheid tussen alle dorpen is van belang.

Voor de stad Winschoten ziet de ChristenUnie ook het eigene van de verschillende wijken en hun verschillende mogelijkheden. Ook in Winschoten dient de gemeente alle mogelijkheden te benutten om bewoners van buurten te betrekken bij de dingen die hen raken. Daarvoor is specifiek wijkenbeleid noodzakelijk. En, net als bij de dorpen, is de inzet van een contactambtenaar met voldoende mandaat een belangrijke schakel.

Vanuit de wijken kunnen wijkambassadeurs, die de wijk door en door kennen, de belangen vertegenwoordigen. En ook behoren wijken, onder bepaalde voorwaarden, met een duidelijk draagvlak, een eigen budget te krijgen.

Voorbeeld participatieladder

Ladder van Burns et al.

Niveau	Vorm
Burgermacht	
12	Onafhankelijke macht
11	Toevertrouwde macht
Burgerparticipatie	
10	Gedelegeerde macht
9	Partnerschap
8	Gelimiteerd gedecentraliseerde beslissingsmacht
7	Effectieve adviesorganen
6	Oprechte consultatie
5	Informatie van hoge kwaliteit
Burger-non-participatie	
4	Klantenservice
3	Slechte informatie
2	Cynische consultatie
1	Civiele hype

Burgerparticipatie

De overheid moet, en kan, niet alles alleen doen. Sterker nog, de overheid moet niet eens overal betrokken bij willen zijn. Loslaten is ook een kunst. Eigenlijk spreekt de ChristenUnie liever van *overheidsparticipatie*, dan van *burgerparticipatie*, al was het alleen maar om bij de overheid een kanteling in denken teweeg te brengen. Als de overheid wel een belangrijke rol heeft in een proces, dan wil de ChristenUnie dat de gemeente burgers, bedrijven, belangenverenigingen en andere betrokkenen zo vroeg en vaak mogelijk betreft bij de vorming en uitvoering van dat beleid. De ChristenUnie ziet dat als een voorwaarde voor een vruchtbare samenwerking. Daarbij kan een zg. participatieladder een goed hulpmiddel zijn. Ook goede communicatie verdient zorgvuldig de aandacht.

Als er initiatieven, taken, verantwoordelijkheden en middelen kunnen worden overgedragen aan burgers en maatschappelijke instellingen, dan begeleid en ondersteunt de gemeente dit proces. Het gaat er uiteindelijk om dat gezamenlijke doelstellingen op de beste manier bereikt worden.

De ChristenUnie is over het algemeen geen voorstander van referenda; het is kostbaar, het is een te zwaar middel, het simplificeert complexe vraagstukken en vindt vaak te laat in het proces plaats. Daarbij zit de gemeenteraad toch al met het mandaat van de inwoners door de verkiezingen.

Concrete voorstellen:

- Portefeuille voor integrale samenwerking
- Portefeuille voor wijken, dorpen en kernen
- Contactambtenaar voor wijken, dorpen en kernen
- Minder regeldruk door meer algemene regels in plaats van gedetailleerde vergunningen. Wie een loopje neemt met de regels wordt aangepakt, wie zich daar keurig aan houdt, krijgt minder controle
- Binnen het ambtenarenapparaat dient ruimte te zijn voor gewetensbezwaren.

1.2 Veiligheid.

Waar staat de ChristenUnie voor?

De overheid heeft als enige de zg. "zwaarmacht". Daar moet zij zorgvuldig en terughoudend mee om gaan. De overheid is er zich gelukkig steeds meer van bewust dat zij de verantwoordelijkheid heeft om de zwakken te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Tegelijk houdt zij ook oog voor de eigen verantwoordelijkheid van mensen, zoals bv. bij inbraakpreventie.

Betrokkenheid van inwoners en organisaties uit de buurt is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing hiervan. Bij de aanpak kunnen verschillende buurten om een verschillende aanpak vragen. Bij het werken aan veiligheid en leefbaarheid heeft iedereen een rol. De ChristenUnie wil zich ook inzetten op meer samenwerking tussen politie en werkers in het sociaal domein en de sociale teams. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn dan buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn daarom veel te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

De ChristenUnie wil daarom een integrale samenwerking tussen verschillende instellingen en organisaties, die samenwerken in zg. sociale teams.

Meer over Sociale Teams in een ander hoofdstuk.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Ook bij de aanpak van problemen laat de ChristenUnie haar hart voor de samenleving zien. Hard waar het moet, zacht waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in verschillende buurten. In een veiligheidsplan worden na te streven doelen en verantwoordelijkheden beschreven van organisaties die met elkaar een rol spelen w.b. veiligheid. Partners in preventie en aanpak zijn behalve gemeente en politie onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs, verslavingszorg en gezondheidszorg.

De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zodanig op tijd door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente nog invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie. Minstens één keer per jaar dient er overleg te zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over de resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijdtijden e.d. van politie, brandweer en ambulances.

Inzet van politie en andere hulpverleners is bedoeld voor het reguliere werk. Daarom dient er bij grote evenementen samengewerkt te worden met de evenementenorganisatie. Zo behoort de organisatie van bijvoorbeeld de RUN of de Nacht van Winschoten zelf mede te zorgen voor veiligheid e.d.

Burgers kunnen actief betrokken worden bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers vormen de ook de ogen en oren van de politie. De ChristenUnie stimuleert dat bewoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. Zij stimuleert de regiorol van de gemeente om de veiligheidsproblemen met verschillende maatschappelijke partners op te pakken via bijvoorbeeld de verschillende keurmerken.

De ChristenUnie hecht sterk aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor de burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Als het om veiligheid gaat, krijgt de burgemeester steeds meer wettelijke bevoegdheden om op te treden tegen geweld en overlast en vanaf 2017 ook met name bij huiselijk geweld. En omdat de burgemeester midden in de gemeente behoort te staan, kan op maat gemaakt beleid ontwikkeld worden. Wel moet er dan voldoende menskracht beschikbaar zijn om de wetten en regels goed te kunnen handhaven.

Drugs en drank

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. De ChristenUnie wil in elk geval geen uitbreiding van het aantal coffeeshops in de gemeente en voor de bestaande kan er een ontmoedigingsbeleid gevoerd worden.

De regels rondom softdrugs zijn verscherpt, bepaalde softdrugs wordt niet meer gedoogd. Dat vraagt extra inspanningen van de gemeente om dat beleid goed uit te voeren. In sommige gemeenten

wordt gesproken over het door de gemeente zelf telen van wiet. De ChristenUnie is tegen het door gemeenten zelf telen van wiet. Wiet is en blijft een verboden middel. Door wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen wordt door de overheid een dubbele boodschap afgegeven. Met wietteelt door de gemeente is een gemeente in overtreding en maakt ze de dubbele, tegenstrijdige boodschap nog erger.

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Geen growshops in de gemeente. Op dit moment is er een discussie over het legaliseren van het thuis telen van medicinale wiet. De ChristenUnie is terughoudend in deze discussie. Omdat het om medicatie gaat is zij van mening dat met name ook de huisarts hierin betrokken moet worden.

Telkens blijkt weer dat veel overlast en veel problemen gerelateerd zijn aan drankmisbruik. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

Prostitutie

Prostitutie is mensenwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling van seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid. De ChristenUnie is daarom tegenstander van prostitutie en mensenhandel. Alle mogelijkheden om mensenhandel tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed moeten samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel. De gemeente Oldambt heeft enkele prostitutiebedrijven binnen zijn gemeentegrenzen. Dit mogen er zeker niet meer worden. De gemeente dient daarvoor dan ook geen nieuwe vergunningen uit te geven. De bestaande prostitutiebedrijven dienen zeer goed en met regelmaat gecontroleerd te worden op de werkomstandigheden en op signalen van mensenhandel. Eén keer in de fout: sluiten!

Goede voorlichting over seksualiteit en preventie op de scholen om bijvoorbeeld loverboy slachtoffers te voorkomen is belangrijk.

Ook wil de ChristenUnie dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees.

Grootschalige criminaliteit

Als grensgemeente is Oldambt in zekere zin aantrekkelijk voor grootschalige criminaliteit, zoals mensenhandel. De gemeente dient zich bewust te zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Het gemeentebestuur dient een oplettende houding te hebben en aandacht te schenken aan vreemde zaken, bv. aan het gebruik van onroerend goed op een manier, die nauwelijks rendement kan opleveren.

Concrete voorstellen:

- Inrichten van Sociale Teams met medewerkers uit het welzijnswerk en de gezondheidszorg om gezamenlijk in en met de buurt te zorgen voor een goede buurt.
- Hierin samenwerken met buurtbemiddeling.
- Opstellen en up-to-date houden van een integraal veiligheidsplan in samenspraak met betreffende organisaties en inwoners.
- Sterk maken voor het behoud van de wijkagent, vooral om integraal wijkgericht te kunnen werken in samenwerking met bv. een sociaal team.
- Stevig de vinger aan de pols houden bij beleid dat naar veiligheidsregio's verplaatst is, zoals de brandweer zorg. Daarbij blijvende aandacht geven aan de rol van onze vrijwilligers bij de brandweer.
- Ketenbeleid instellen en dit prioriteit geven bij hulpverlening, handhaving en toezicht; sociale teams.
- Lage drempels voor het doen van aangifte en goede terugkoppeling door politie.

- Kosten van vandalisme zo mogelijk verhalen op daders. De gemeente publiceert regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door middel van een 'vandalismemeter'.
- De sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen versterken. Daarom wijkplatforms, dorpsverenigingen en verenigingsleven faciliteren en buurtinitiatieven stimuleren. Zodat de samenleving een rol krijgt in de zorg voor de veiligheid in de wijk.
- Uitstapprogramma's voor prostituees.
- Geen nieuwe vergunningen voor bordelen of andere prostitutiebedrijven en een uitsterf- of reduceerbeleid voor de bestaande bedrijven.
- Een actief handhavingbeleid, waarbij het opleggen van bestuurlijke boetes niet geschuwd wordt.
- Inwoners betrekken bij veiligheid en inzetten op burgernet e.a.
- Organiseren van voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet en werken aan preventie.
- Plan van aanpak t.b.v. de problemen van criminaliteit in de (grens)gemeente.
- Afspraken over sluitingstijden van de horeca in nauw overleg met de horeca-uitbater, politie, hulpverlening en vooral omwonenden. Dit jaarlijks evalueren en zo nodig aanpassen.

1.3 Financiën.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare en goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Financiën zijn een middel, geen doel. Een sluitende begroting is belangrijk maar is niet het begin van visie en beleid.

Gemeenten zijn geconfronteerd met aan de ene kant een drastische uitbreiding van het takenpakket en aan de andere kant een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast is het vaak tot aan de septembercirculaire vaak onduidelijk hoe hoog de bijdrage is uit het gemeentefonds.

Dat legt een grote druk op het financieel beleid. Meer dan ooit moet de gemeentelijke overheid zich ervan bewust zijn dat de middelen worden opgebracht door de hele samenleving. Alle burgers betalen mee, door de afdracht aan de rijksoverheid, en door de OZB. Omdat er beperkt gestuurd kan worden dient de wethouder van financiën een schatbewaarder te zijn. Niet door als een penningmeester alleen naar de cijfers te kijken, maar de begroting door ambitie, plannen, visie, creativiteit e.d. op te stellen.

De rijksoverheid heeft met een aantal zorg- en welzijnstaken weliswaar ook het daarbij behorende budget overgedragen, maar heeft daarop direct een aanzienlijke korting toegepast. Ook is er, wat de ChristenUnie betreft, een grens aan het verhogen van de OZB.

Gemeenten moeten daarom de tering naar de nering zetten. Daarnaast staat de wereld niet stil; nieuwe inzichten in bijvoorbeeld inrichten van openbare ruimtes, beheer, aanbieden van zorg, energie, milieu, etc. moeten daarom doorwerken in beleid. Daardoor zijn er soms ingrijpende beleidsveranderingen mogelijk én noodzakelijk.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bezuinigen is kiezen

Het begint allemaal met het in de begroting en jaarrekening inzichtelijk maken van welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en gerealiseerd. De ChristenUnie wil zorgvuldig omgaan met de gemeentefinanciën:

- De posten die rechtstreeks te maken hebben met het verminderen van de nood van individuele burgers moeten zoveel mogelijk buiten schot blijven.
- Als het gaat om kerntaken van de overheid zoals veiligheid, is terughoudendheid bij het terugbrengen van het budget ook op zijn plaats.
- Bestaand beleid kritisch tegen het licht houden en nieuwe inzichten implementeren.
- Subsiëring zorgvuldig tegen het licht houden en stimuleren om ook financiering uit privaat geld te vinden.
- Zo mogelijk in samenspraak met dorpen en wijken inwoners stimuleren om met elkaar te zorgen voor een opgeruimde buurt door bijvoorbeeld zwerfafval tegen te gaan of gemeentelijk groen te adopteren en onderhouden.

De ChristenUnie streeft ernaar om de OZB voor woningbezitters niet te laten stijgen, hoogstens alleen met inflatiecorrectie. De OZB voor bedrijven moet ook kritisch gevolgd worden en kan ook niet ongebreideld verhoogd worden.

Gemeentelijke belastingen moeten telkens kritisch bekeken worden en zonodig bijgesteld of afgeschaft worden. De heffing van reclame belasting moet goed geëvalueerd worden en op noodzaak beoordeeld worden.

Concrete voorstellen:

- Wethouder financiën is de 'schatbewaarder' en niet alleen 'penningmeester'.
- Lange termijn kerntaken afspreken
- Kritisch bezuinigen
- Nieuwe inzichten op verschillende beleidsterreinen implementeren en daarmee oud beleid beëindigen.

2. GEZONDE SAMENLEVING.

2.1 Samen zorgen.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij gaan voor een gezonde samenleving, die oog en zorg heeft voor mensen in kwetsbare situaties. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor elkaar, in gezinsverband, in families en in de buurt. Het gezin is de hoeksteen van de samenleving en informele netwerken zijn het cement van de samenleving.

Op het gebied van zorg liggen er de komende jaren nog steeds grote uitdagingen voor de gemeenten. Welzijn en gezondheidszorg komen steeds dichterbij elkaar. Nieuwe inzichten, zoals de zes pijlers van positieve gezondheid beschouwen de mens steeds meer als één geheel. Dat vraagt heel andere inzichten van de gemeente.

God heeft ieder mens talenten gegeven. Talenten kunnen zich ontwikkelen door scholing, training en ervaring. Hoe talenten zich kunnen ontwikkelen en wat er met die talenten bereikt kan worden, wordt mede bepaald door de sociale en economische situatie, maar ook door de optelling van overheid, onderwijs, ondernemingen en maatschappelijke organisaties. Wij gaan voor een samenleving waar mensen tot hun recht kunnen komen en zich op een gezonde manier kunnen ontwikkelen en ontplooiën, om zo de samenleving te kunnen dienen.

Decentralisaties en transities

Sinds 2015 heeft de gemeente te maken met decentralisaties van zorg aan langdurig zieken en ouderen, participatie in de zin van werk en inkomen en de jeugdzorg. Sindsdien is de gemeente zoekende geweest om dit in beleid vorm te geven.

De ChristenUnie ondersteunt de ontwikkelingen in de zorg en dat gemeenten hierin meer verantwoordelijkheden krijgen. Zorg moet dichterbij de mensen staan, informeler en meer intergraal zijn en met meer maatwerk worden uitgevoerd. Als dat goed gebeurt, helpen we mensen mee meer zelfredzaam, en 'samen redzaam' te worden. Gezondheidszorg en welzijn komen steeds dichterbij elkaar. Vaak hebben mensen meerdere problemen. Dat vraagt om maatwerk: uitgangspunt is de persoon en zijn of haar situatie en omgeving. Dat vraagt een nieuwe visie, andere samenwerking met partners en ander beleid van de gemeente.

Doel is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving. Daarbij zal de gemeente vooral een stimulerende en faciliterende rol spelen en een vangnet bieden voor hen die het zelf niet redden.

Het Sociale Domein behoort nadrukkelijk onderdeel uit te maken van de omgevingsvisie.

Jeugdzorg

Ook is jeugdzorg sinds 2015 de verantwoordelijkheid van de gemeente. En gelijktijdig ook één van de moeilijkste. Deze decentralisatie is gepaard gegaan met een forse bezuiniging. De gemeente afhankelijk van aanbieders van jeugdzorg. Gaandeweg is er steeds meer inzicht in welke problemen er zijn, welke zorg er nodig is en wie dat kan geven. Er is nog veel te winnen in het samen met zorgaanbieders en cliënten goede afspraken maken. De ChristenUnie vindt bij jeugdzorg de cliënt het uitgangspunt en niet de financiën.

Niet alle taken die naar de gemeente toekomen, kunnen op lokaal niveau worden georganiseerd. Dat betekent dat gemeenten ook op regionaal en voor bepaalde zaken op provinciaal en landelijk niveau

afspraken met elkaar zullen moeten maken. Het solidariteitsprincipe, waarin alle Groninger gemeenten samen de lasten dragen, staat onder druk. De ChristenUnie wil een nieuw samenwerkingsplan, een RIGG 2.0, waarbij de onderlinge solidariteit blijft bestaan en er toch ruimte is voor maatwerk.

De ChristenUnie wil dat ook identiteitsgebonden jeugdzorg deel blijft uitmaken van aanbieders waaruit gekozen kan worden.

Er is een samenhangende en integrale visie op de preventie van problemen en het begeleiden van kinderen en jongeren naar zorg, hulpverlening en werk noodzakelijk. Daarom vindt de ChristenUnie dat de decentralisatie van de jeugdzorg gekoppeld moet worden aan de andere taken die vanuit het rijk worden overgeheveld zoals de decentralisatie van de AWBZ en de Participatiewet. Dan kan ook de jeugdzorg soepel overgaan naar volwassenzorg.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De gemeente moet een visie ontwikkelen over hoe ze wil aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van burgers en hoe ze daarin wil samenwerken met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijven en instellingen en burgers. De gemeente moet in die visie dus ook nadrukkelijk naar de eigen rol kijken.

Eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht

De ChristenUnie zet in op de eigen en de gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers. De realiteit gebiedt te zeggen dat niet alles door eigen inzet en met behulp van vrijwilligers kan worden opgelost. De gemeente investeert daarom vooral in het versterken van de eigen kracht van mensen en hun sociale netwerk (familie, vrienden, burens, etc.). De ChristenUnie wil dat de gemeente daarom de gebiedsteams, of Sociale Teams gaat uitbreiden met dienstverleners, hulpverleners en zorgverleners. Daarbij dienen deze teams nauw samenwerking te zoeken met de huisartsen in de gemeente.

Deze teams staan midden in de buurt en signaleren, stimuleren en begeleiden mensen in het ontwikkelen en versterken van hun eigen kracht. Daarnaast kunnen de Sociaal Teams vroegtijdig problemen op gebieden als gezondheid, schuld, eenzaamheid, overlast, etc. signaleren en met zo min mogelijk financiële middelen erger voorkomen. De Sociaal Teams werken, naast huisartsen, nauw samen met politie en eerste- en tweedelijns hulpverlening.

Naast de taak van regisseur zal de gemeente zich ook een schild voor de zwakkeren moeten blijven tonen.

Vóór alles is inzet op preventie van groot belang. De ChristenUnie ziet preventie zo breed mogelijk; van voorkomen van schulden door ondersteuning bij budgettering tot aan het voorkomen van gezondheidsproblemen door bv. valpreventie.

Voorkomen is beter dan genezen. Ook hierin kunnen de Sociaal Teams een belangrijke rol vervullen. Dit voorkomt niet alleen hoge kosten maar zeker ook onnodig leed voor alle betrokkenen. Elk mens is door God geschapen en te kostbaar om aan zijn of haar lot overgelaten te worden.

Toch is onze maatschappij niet altijd meer zo samenhangend en zorgzaam als beleidsmakers graag zouden willen. Tientallen jaren van individualisering hebben de sociale cohesie in heel veel wijken en verbanden uitgehold. Bij de WMO en de Jeugdzorg kan niet zomaar uitgegaan worden van de eigen kracht en de zorgzaamheid van de buurt of familie. En ook de zg. 'zorgmijders' zijn vaak niet te vangen in beleid. Het vraagt daarom extra inspanning, extra opleiding, extra geduld en bovenal een andere houding van gemeenten en professionals om die eigen kracht aan te boren en de regie uit handen te geven. Wij moeten niet vergeten dat de samenleving heel ingewikkeld is geworden. Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die wel en die niet kunnen meekomen. Toegang tot

zaken als administratieve ondersteuning, schuldhulpverlening, voedselbank en rechtsbijstand moet voor iedereen die dat nodig heeft binnen bereik blijven.

WMO

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een vraag voor ondersteuning 'levensbreed' wordt bekeken en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht én betrokken wordt. Eén toegangspunt voor welzijn, zorg, opvoedondersteuning en waar mogelijk ook werk en inkomen is daarbij ideaal. Ook dit kan uitstekend gedaan worden door een Sociaal Team.

De ChristenUnie benut de kracht van de samenleving en wil deze versterken. De ChristenUnie zet in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele netwerken. Professionals ondersteunen vrijwilligers in plaats van andersom. Wij pleiten daarom voor helder beleid op, en een ruim budget voor mantelzorgondersteuning.

Juist in deze tijd liggen er ook voor kerken enorme kansen om zichtbaar te zijn in de samenleving. De ChristenUnie Oldambt wil het gesprek aangaan met de kerken om hen te helpen zich ook buiten de kerkmuren in te blijven zetten voor de samenleving. Ook het zg. pastoresoverleg (overleg met kerkleiders en burgemeester en wethouders) blijft hierin erg belangrijk.

Zorg aan huis en dagbesteding

Er wordt bij de rijksoverheid nagedacht om zorg aan huis en dagbesteding over te hevelen naar de WMO; dus naar de gemeente. Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent dat gemeenten veel nauwer moeten samenwerken met thuiszorgorganisaties en ook een grotere focus op het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen en gehandicapten. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningbouwcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van huisautomatiseringen (domotica). De ChristenUnie vindt het belangrijk dat daarbij ook aandacht is voor het behouden van sociale contacten en het tegengaan van vereenzaming.

Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk kunnen meedoen aan de samenleving. De ChristenUnie vindt dat een passende dagbesteding daar een voorwaarde voor is en zal de transformatie in de zorg op dit punt kritisch blijven volgen.

Eigen bijdrage en hergebruik

Om de ondersteuning in het sociale domein betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een substantiële eigen bijdrage gevraagd worden. De ChristenUnie kan zich vinden in de eigen bijdrage, maar vindt dat een eigen bijdrage voor diensten die door of namens de gemeente worden verricht, niet ten koste mag gaan van de bereikbaarheid van de zorg.

De ChristenUnie wil hergebruik van hulpmiddelen stimuleren. Naast het financiële voordeel is dit ook belangrijk in het kader van duurzaamheid. Ook het delen van dure hulpmiddelen, zoals een scootmobiel, is bespreekbaar.

Versterken nulde en eerstelijns zorg

In het belang van het kind en om te voorkomen dat er onnodig wordt doorverwezen, zet de gemeente in op tijdige signalering en wordt het gebruik van laagdrempelige hulpverlening gestimuleerd. Daarvoor is nodig dat de huisarts, het consultatiebureau en Sociale Teams dicht bij de mensen worden georganiseerd. Daarnaast is het belangrijk dat sportclubs en andere verenigingen toegankelijk zijn voor alle kinderen en zo mogelijk een rol spelen in het vroegtijdig signaleren van mogelijke problemen.

Versterken van de eigen kracht

Bij problemen in gezinnen met kinderen vindt de ChristenUnie het belangrijk dat ouders zoveel mogelijk worden ondersteund, zonder dat alle hulp direct door anderen wordt overgenomen.

Daarom wordt met behulp van het sociale netwerk eerst een plan van aanpak opgesteld, waarbij de eigen kracht van het gezin zoveel mogelijk wordt versterkt. Dit kan voorkomen dat kinderen uit huis geplaatst worden. Dat vraagt van de professional een meer coachende houding. Tegelijkertijd dient de gemeente er rekening mee te houden dat dit meer tijd kan kosten. Daarom is het van belang deze indicaties niet in uren uit te drukken. In elke gezin dat hulp nodig heeft, wordt gewerkt met één plan en is één hulpverlener het eerste aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie. Waar nodig en mogelijk wordt een 'eigen kracht bijeenkomst' ingezet om een hulpvrager te ondersteunen bij het hervinden van zijn eigen kracht en het versterken van het netwerk.

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), dat een belangrijke rol speelt in de jeugdzorg, zal zich verder moeten ontwikkelen naar een netwerkorganisatie. Dat betekent dat naast de al bestaande taken als het signaleren van problemen bij kinderen en gezinnen en het geven van advies en voorlichting, het centrum ook de taak krijgt om tijdig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij, in samenwerking met de Sociale Teams, generalisten zoveel mogelijk de nodige zorg aanbieden en indien nodig, tijdig doorverwijzen naar de juiste tweedelijns zorg. Van belang is dat het CJG en de Sociale Teams niet elkaars concurrent zijn, maar dat er heldere afspraken gemaakt worden hoe de samenwerking is en wie welke verantwoordelijkheid heeft.

Wij willen dat het CJG zo laagdrempelig en klantvriendelijk mogelijk is.

De jeugdgezondheidszorg en de consultatiebureaus dienen naadloos verbonden te zijn met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Verbinding met onderwijs

Kinderen en jongeren zijn een groot deel van de week op school aanwezig. De school vormt daarom informeel, maar ook formeel een belangrijke schakel tussen de ouders, kinderen, jongeren en zorgaanbieders.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen zorg draagt voor het weghalen van schotten en drempels tussen de verschillende vormen van zorg en aanbieders, maar ook voor een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.

Ook hier geldt: één gezin/kind = één plan/regisseur

Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie hecht aan de keuzevrijheid van ouders en zorgvragers om zorg te verkrijgen die past bij hun situatie en levensovertuiging. De gemeente zal moeten garanderen dat toegang tot zorg vanuit christelijke identiteit mogelijk blijft.

Verslavingen

Verslaving aan alcohol, roken, drugs, seks of gokken wordt gezien als bedreiging voor de volksgezondheid en het algemeen welzijn. De gemeente gaat dit tegen door het nemen van preventieve maatregelen en actieve bestijding. Naast sportverenigingen kunnen ook kerken en andere maatschappelijke instellingen een rol spelen in de bewustwording en het voorkomen van gezondheidsproblemen als gevolg van een ongezonde levensstijl. Zo moet er gekeken worden hoe alcoholgebruik in sportkantine teruggedrongen kan worden. De ChristenUnie is tegen gokhallen en zal niet meewerken aan vergunningen voor dergelijke locaties.

Bemoeizorg

De gemeentelijke gezondheidsdiensten en de GGZ-instellingen die lokaal actief zijn, werken nauw samen als het gaat om de zorg voor die mensen die de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken, de zogenaamde zorgmijders. Het Sociaal Team speelt hierbij een grote rol.

Dak- en thuislozen

De gemeente moet adequaat beleid voeren t.b.v. dak- en thuislozen opvang met speciale aandacht voor dakloze jongeren en gezinnen. Ook voor de groep die dakloos is geworden door huisuitzettingen. De gemeente gaat in samenwerking met woningbouwcorporaties en het sociaal team beleid ontwikkelen om huisuitzettingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Asiel en inburgering

Asielzoekers die in onze gemeente wonen, doen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. De gemeente zet zich ervoor in dat er geen asielzoekers tussen wal en schip belanden en op straat terecht komen, met allerlei maatschappelijke problemen ten gevolge. Speciale aandacht verdienen de alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's)

De gemeente zet zich in voor de maatschappelijke begeleiding en integratie van inburgeringsplichtige asielgerechtigden.

Een beroep op de gemeente voor het inrichten van een opvangcentrum zal de ChristenUnie niet afwijzen. De zorg voor mensen in nood ziet de ChristenUnie als een Bijbelse opdracht.

Concrete voorstellen:

- Breed, ook identiteitsgebonden pallet van jeugdzorgaanbieders
- Samenhangende en integrale visie op zorg, hulpverlening en werk.
- Breed inzetten van meerdere Sociale Teams als actief en laagdrempelig toegangspunt voor welzijn, zorg, opvoedondersteuning etc.; zg. 'nulde-lijns-zorg'. Bestaande uit generalisten op het gebied van gezondheidzorg, jeugd, buurt, werk en inkomen en maatschappelijk werk. In nauwe samenwerking met CJG's. En in nauwe samenwerking met huisartsen.
- Sociaal Domein is een gelijkwaardig onderdeel van de omgevingsvisie en het daar uit volgend omgevingsplan.
- Uitbreid beleid en ondersteuning voor mantelzorgers.
- Investeren in contacten en samenwerking met kerken.
- Goede samenwerking met woningbouwcorporaties tbv het aanpassen van voldoende woningen zodat ouderen en gehandicapten zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen
- Zorg, hulp en ondersteuning waar nodig.
- Concrete plannen van de gemeente ten behoeve van vereenzaming van ouderen, langdurig werklozen en andere risicogroepen.
- Hulpmiddelen hergebruiken; beheer en onderhoud kan door SW bedrijf gedaan worden.
- Ontwikkelen van een goed systeem voor het inschakelen van 'eigen kracht conferenties'.
- Alcoholgebruik in sportkantine en andere gelegenheden terugdringen.
- Happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken door supermarkten dmv convenanten aan banden leggen.
- Speciaal beleid voor dakloze jongeren en gezinnen: preventie, opvang, oplossing.
- Landelijk budget voor noodzakelijke maatschappelijk ondersteuning voor asielgerechtigden zo nodig aanvullen.
- Stimuleren nuttige tijdsbesteding voor vluchtelingen door bv. vrijwilligerswerk

2.2 Werk en Inkomen.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ons uitgangspunt is dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet. Wij vinden dat niemand aan zijn of haar

lot mag worden overgelaten. Zowel van de overheid als de samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor (tijdelijk) kwetsbare burgers.

Ook de gemeente heeft een taak als het gaat om het bevorderen van de lokale en regionale werkgelegenheid.

Er zijn veel mensen die graag iets voor de maatschappij willen betekenen en graag iets willen doen, het liefst in hun directe woonomgeving.

Daarnaast is er veel behoefte aan mensen die zich willen inzetten. Toch lukt het moeilijk om vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

De ChristenUnie ziet meedoen als een kans of een uitdaging. Meedoen moet gestimuleerd worden en waar mogelijk worden beloond. Mensen die nog niet meedoen moeten in eerste instantie worden uitgedaagd om mee te doen en als dat niet lukt, mag pas een verplichting tot meedoen worden opgelegd.

Het beleid moet erop worden gericht om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen om zich te kunnen inzetten voor de samenleving.

Het is daarom nodig dat de gemeente en maatschappelijke partners samen de behoefte inventariseren en afspreken hoe vraag en aanbod bij elkaar kunnen worden gebracht. Inzet van mensen in het kader van maatschappelijke activering kan daarbij een eerste instrument zijn.

De ChristenUnie zet zich in voor een samenleving waarin:

- Iedereen kan meedoen op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij zijn of haar talenten.
- Het voor gemeenten, bedrijven en andere organisaties en instellingen vanzelfsprekend is dat ook mensen met beperkingen de mogelijkheid wordt geboden om hun talenten in te zetten en die dit ook laten zien door deze mensen in dienst te nemen, bijvoorbeeld door hen een leer-/werkstage aan te bieden.
- Mensen die geen kans hebben op regulier werk toch kunnen meedoen.
- Vrijwilligerswerk een belangrijke plaats inneemt.

De ChristenUnie wil investeren in een samenleving die gebaseerd is op 'vertrouwen'. In een samenleving waarin mensen worden gestimuleerd, uitgedaagd en beloond en kwaadwillenden worden aangepakt.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bij bezuinigen kiest de ChristenUnie in eerste instantie niet voor het verminderen of bemoeilijken van het gebruik van voorzieningen, maar om samen met de maatschappelijke partners te onderzoeken of de bezuinigingen ook kunnen worden gerealiseerd door een andere verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen tussen gemeente en maatschappelijke partners. Zo kunnen bijvoorbeeld bij schuldhulpverlening bepaalde taken in de voorbereiding op de nazorg worden uitgevoerd door (vrijwilligers van) maatschappelijke partners, zodat de professionals van de schuldhulpverlening zich kunnen richten op ingewikkeldere taken en onderwerpen. Ook kan er in de direct omgeving van de burger de uitvoer van bepaalde taken gevonden worden. Een Sociaal Team kan daarbij een grote rol spelen.

De ChristenUnie wil het liefst een samenleving waar voedselbanken en kledingbanken niet nodig zijn, maar wij sluiten onze ogen niet voor de realiteit. Voedselbanken en kledingbanken zijn er en er is veel vraag naar. Wij willen ervoor zorgen dat de vrijwilligers hun werk goed kunnen doen. Daar willen wij ze in steunen, financieel en in natura, door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van een locatie of vervoermiddel.

De gemeente kan voedselbanken verder ondersteunen door bijvoorbeeld leegstaande (school)kassen te gebruiken voor het telen van eigen groente.

Wij vinden dat voor het verkrijgen van een uitkering een tegenprestatie gevraagd mag worden. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van diegenen die een uitkering ontvangen. De gemeente kan activiteiten aanwijzen én aanbieden als leer- en werkervaringsplaatsen of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering, zoals bijvoorbeeld groenonderhoud van sportparken, verzamelen van zwerfvuil, ondersteuning in de verzorging van bewoners van verzorgingstehuizen of schoonmaakwerk in steunstedes. Ook kan geholpen worden in de bovengenoemde groenteverbouw t.b.v. de voedselbank.

Wel moet hierbij worden voorkomen dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Het moeten aanvullende taken zijn. Mensen moeten daarbij, indien mogelijk, wel keuzemogelijkheden hebben en ook zelf met voorstellen kunnen komen.

De ChristenUnie wil nadrukkelijk oog hebben voor de positie van ZZP-ers. Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn. Ook binnen de gemeentelijke overheid moet meer rekening gehouden worden met vraagstukken die hiermee samenhangen. Hierbij denken wij aan het invullen van aanbestedingscontracten, mogelijkheden binnen bestemmingsplannen, eisen omtrent uitkeringen en aanvullingen hierop door eigen arbeid etc.

Werken en participeren

De ChristenUnie stelt voor:

- Van iedereen die financieel afhankelijk is van de gemeente worden de (gewijzigde) capaciteiten en beperkingen en ontwikkelingen objectief en zorgvuldig bepaald en vastgelegd, bijvoorbeeld in een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om meer mensen met een (grotere) afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Door bijvoorbeeld 'proef' werken of door ondersteuning d.m.v. een arbeidscoach. De gemeente moet daarin zelf het goede voorbeeld geven.
- Bedrijven en organisaties worden uitgedaagd om verantwoordelijkheid te nemen voor re-integratietrajecten. Daarbij moet wel bewaakt worden dat de trajecten een aantoonbaar positief effect hebben op de kansen van plaatsing in een functie op de arbeidsmarkt.
- Misbruik van re-integratiesubsidies moet krachtig bestreden worden.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om leer- en werkervaringsplaatsen en/of plaatsen voor maatschappelijke activering beschikbaar te stellen.
- We zadelen werkgevers niet op met administratieve of andere rompslomp. Bv. door te werken met detachering kunnen bij het plaatsen van mensen met een beperking administratieve lasten verminderd worden.
- Bedrijven moeten gestimuleerd en beloond worden om sociaal verantwoord te ondernemen.
- Trajecten voor (re-)integratie van werkzoekenden moeten gericht zijn op het realiseren van een structurele oplossing.
- Aan mensen die in een re-integratietraject zitten, moet, zodra het desbetreffende werk beëindigd is, zo snel mogelijk nieuw werk worden aangeboden.
- Iedereen die bij een regulier bedrijf kan werken, moet zich daarvoor ook daadwerkelijk beschikbaar stellen.

Vanaf medio 2018 is d.m.v. het Akkoord van Westerlee een nieuw samenwerkingsverband van kracht tussen de gemeenten Westerwolde, Pekela en Oldambt. Dit akkoord behelst de re-integratie van en het begeleiden naar (nieuw) werk. Ook het SW bedrijf is daar onderdeel van. Helaas is het niet gelukt om de andere Oost Groninger gemeenten hierin mee te krijgen. De ChristenUnie zet zich in om,

ondanks de verschillen van inzicht toch zoveel mogelijk te samen te werken. Het probleem van werkloosheid is groot in Oost Groningen en is alleen aan te pakken als alle gemeenten hierin zoveel mogelijk samenwerken.

Concrete voorstellen

- Probleemsituaties moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en adequaat worden aangepakt om escalatie te voorkomen. Dit vereist een intensieve samenwerking met alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen en/of bekend zijn. Ook hier zijn de "drie enen" uitgangspunt: één plan, één coach en één budget.
- Er mogen geen lange wachttijden bestaan voor de schuldhulpverlening, o.a. om te voorkomen dat schulden zich nog verder opstapelen. Concreet wordt in de gemeentelijke verordening vastgelegd dat iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kan en dat er vervolgens zo snel mogelijk wordt gewerkt aan een beoordeling en een oplossing.
- Er moet ruimte zijn om bij bijzondere situaties ook als gemeente extra financiële ondersteuning te kunnen geven.
- Overgang van armoede van ouders op kinderen moet worden voorkomen. Daarom is extra aandacht nodig voor gezinnen met kinderen die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontpinnen.
- Fondsen en stichtingen die zich bezig houden met het ondersteunen, op het terrein van cultuur of sport, van kinderen uit bovenstaande situaties worden ondersteund en gestimuleerd.
- Inschakelen van de 'eigen kracht' van betrokkenen is van groot belang
- Armoedepact van de gemeente met alle 'vindplaatsen': woningbouwcorporaties, voedselbank, hulpverleningsorganisaties, zorginstellingen, jeugdzorg, onderwijs, sociaal team, kerken, etc.
- Convenant met woningbouwcorporaties en energie- en waterbedrijven over het tijdig melden van betalingsachterstanden. In principe niet overgaan tot uitzettingen respectievelijk afsluiten van energie/water, tenzij als uiterste middel.
- Convenant tussen gemeente en voedselbank over omgang met gegevens van cliënten.
- Samenwerking met scholen, Dollard College, Ubbo Emmes en de Campus, om te voorkomen dat iemand zonder startkwalificatie de school verlaat.
- Inschakelen van maatschappelijke instellingen, zoals kerken of een diaconaal platform, om te kijken wat zij gezamenlijk kunnen bijdragen.
- Waardevolle initiatieven van kerken en andere vrijwillige organisaties t.a.v. bv. armoedebestrijding, financiële ondersteuning via cofinanciering. Veel nuttige initiatieven zijn dan mogelijk zoals SchuldHulpMaatjes, omgaan-met-geld-cursussen of praktische ondersteuning.
- De gemeente maakt beleid voor bedrijf aan huis, o.a. in bestemmingsplannen.
- De gemeente bevordert snelle internetverbindingen, ook en vooral in buitengebieden. Dat is m.n. belangrijk voor telewerkers en bedrijfjes aan huis.
- Samenwerken met alle Oost Groninger gemeenten zoveel mogelijk faciliteren en stimuleren.

2.3 Onderwijs.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor hun kinderen. We vinden het belangrijk dat ouders moeten kunnen blijven kiezen voor scholen die in het verlengde liggen van de opvoeding thuis.

De ChristenUnie is voorstander van het inrichten van zg. Brede Scholen; echter het waarborgen van de eigen identiteit van de scholen is hier wel van belang. De scholen zijn zelf verantwoordelijk hoe zij dat willen doen en zullen onderling hierover afspraken moeten maken. De gemeente behoort hierin geen mening te hebben en zal dan bv. ook niet behoren te beslissen over het aantal ingangen, speelpleinen, lokaalindeling, etc.

De school is een belangrijke gespreks- en samenwerkingspartner van de gemeente, bv. bij passend onderwijs, jeugdzorg, leerplicht, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook heeft de school een belangrijke rol in het versterken van de kracht van de samenleving door de rol die ze heeft als het gaat om burgerschapsvorming en sociale integratie.

Voorkomen moet worden dat kinderen met problemen uit hun vertrouwde omgeving zoals gezin of school, geplaatst moeten worden. Bij problemen moet juist die omgeving van het kind moet eerst ondersteund worden.

We moeten wel constateren dat er steeds meer taken op de school afkomen. Die ontwikkeling vraagt om zorgvuldige afwegingen, ook van de lokale overheid. Het vraagt ook om voldoende ondersteuning van de onderwijsprofessional om die taken goed te kunnen uitvoeren.

Passend onderwijs en jeugdbeleid

De gemeente en het onderwijs raken elkaar op een aantal vlakken bij de veranderingen in het passend onderwijs en de jeugdzorg. Er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jongeren. Daaronder valt ook het passend onderwijs. Het nieuwe Onderwijs Zorg Centrum speelt een belangrijke rol in deze. Juist in deze tijden met krimpende budgetten is het belangrijk om geen dingen "dubbel" te doen. Samen kan er aan gewerkt worden om het beroep op zwaardere en duurdere jeugdzorg en extra doorverwijzingen naar het speciaal onderwijs te voorkomen. Dat betekent een duidelijke visie op het gemeentelijk zorgnetwerk en de plek en rol van de scholen daarin. Daarbij willen wij een aanpak waarbij het gezin centraal staat. Alleen als we het gezin en de omgeving erbij betrekken en zoveel mogelijk verantwoordelijkheden laten nemen, kan een goede oplossing worden gevonden. Een belangrijk aandachtspunt is de rol van identiteitsgebonden scholen en zorginstellingen binnen de samenwerkingsverbanden. Het is wenselijk dat identiteitsgebonden scholen de mogelijkheid krijgen samen te werken en te zorgen voor passend onderwijs en jeugdhulpverlening.

De kennis die er bij de afdeling leerplicht en de verschillende meldpunten is over spijbelaars en voortijdige schoolverlaters moet gebruikt worden in het jeugdbeleid. Verzuim en schoolverlaten is bijna altijd een teken dat het niet goed gaat met de jongeren. Zo kun je als gemeente gericht beleid ontwikkelen voor jongeren die dat echt nodig hebben. Daarbij kan een gemeente goed gebruik maken van een project als "KANS 050" en de generalisten van het sociaal team.

Kleine scholen.

In 2013 is er een rapport verschenen van de Onderwijsraad. Daarin wordt gepleit voor het opheffen van scholen die minder dan honderd leerlingen hebben. Een advies met verstrekkende consequenties voor veel scholen en daarmee ook voor de gemeenschappen in onze dorpen. Ook scholen in het bijzonder onderwijs zullen door deze ingrijpende maatregelen getroffen worden. Hoe

de uitwerking van het advies door de rijksoverheid verder behandeld wordt is nog niet bekend. Toch moet de gemeente zich voorbereiden en plannen maken voor onze scholen. Het is mogelijk om meer brede scholen te organiseren, ook met verschillende identiteiten naast elkaar.

Gelet op de prognosecijfers van het CBS en de leerplicht afdeling van onze gemeente is er de komende jaren sprake van een daling van het aantal leerlingen. Dat heeft dus grote gevolgen voor onze basisscholen, het Dollard college en het Ubbo Emmius.

Scholen met weinig leerlingen zijn kwetsbaarder, zowel op financieel gebied als de huisvesting en ook het leerlingenvervoer kan problemen opleveren. Bovendien stelt de opvang van zorgleerlingen hoge eisen aan het beperkte personeelsbestand.

Uiteraard sluit de ChristenUnie haar ogen niet voor de teruglopende leerlingenaantallen. Maar scholen verdienen het om bij dit soort verre gaande besluiten breder beoordeeld te worden dan alleen maar op basis van het aantal leerlingen. De ChristenUnie pleit daarom voor maatwerk, zodat de keuzevrijheid van ouders behouden blijft, de kwaliteit van scholen gegarandeerd kan worden en de rol van de school in de wijken en dorpen wordt gewaardeerd. Samenwerking tussen gemeente, scholen en aanverwante voorzieningen zoals kinderopvang, zorg en buurtcentra is essentieel.

Leerlingenvervoer

De ChristenUnie is voor het behoud van de vergoeding van het leerlingenvervoer voor ouders die hun kinderen naar een school van hun keuze, binnen redelijke grenzen, sturen. Uiteraard mag van ouders, naar draagkracht, een eigen bijdrage gevraagd worden. Zo zorgen we ervoor dat keuzevrijheid in het onderwijs, dat zo'n belangrijk onderdeel van de opvoeding is, ook aanwezig is voor minder draagkrachtige ouders.

Kinderopvang

De ChristenUnie zet zich in voor goed toezicht op kinderopvanginstellingen door de GGD. De overheid wil ook ruimte blijven bieden aan en hindernissen wegnemen voor identiteit gebonden kinderopvang, zodat ouders opvang kunnen kiezen in het verlengde van de opvoeding thuis.

Voorschoolse educatie

De ChristenUnie is van mening dat ook de keuze voor voor- en naschoolse educatie valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Ouders moeten de vrijheid én mogelijkheid hebben te kiezen voor een vorm van educatie die aansluit bij hun levensvisie. De gemeente kan in dat kader stimuleren dat er een voldoende divers aanbod is.

Het is belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg zorgt voor een screening in de voorschoolse opvang.

Analfabetisme

Er is te veel analfabetisme in onze gemeente. Niet kunnen lezen of schrijven kan de bron zijn van armoede en/of sociale uitsluiting. De ChristenUnie wil een actief beleid om mensen te helpen met leren lezen en schrijven. Daardoor kan ander leed soms voorkomen worden.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Concrete voorstellen

- Scholen stimuleren zelf steeds meer verantwoordelijkheid te nemen in het bepalen en vormgeven van beleid, ook binnen verbanden zoals de VCO en de SOOOG. Minder bemoeienis vanuit de overheid en meer keuzevrijheden van scholen die worden ingegeven door werken vanuit professionaliteit.
- Een pluriform onderwijsaanbod wordt gestimuleerd.
- Maatwerk is belangrijk. Om keuzevrijheid, kwaliteit en de rol van de school in de samenleving te blijven waarborgen kan, met behoud van identiteit, een 'Brede School' helpen.
- De huidige vergoeding voor het leerlingenvervoer blijft gehandhaafd.

- Er vindt een actieve handhaving van de leerplicht op spijbelen en andere vormen van verzuim plaats, zodat kinderen optimaal gebruik maken van de mogelijkheden van het onderwijs.
- Projecten als “KANS 050” worden zoveel mogelijk ingezet om scholieren en jongeren te ondersteunen.
- De gemeente stimuleert een goed, divers aanbod van voor- en naschoolse educatie.
- Stimuleren dat de samenwerking tussen scholen en andere instanties die betrokken zijn bij de zorg voor jongeren (CJG, Jeugdzorg, OZC) zoveel mogelijk vanuit één locatie werken. Daardoor wordt de drempel om advies of hulp te vragen vaak lager. Belangrijk is daarbij een integrale gezinsaanpak.
- Analfabetisme en laaggeletterdheid komen nog te vaak voor in onze gemeente. De gemeente voert actief beleid om mensen te helpen bij het leren lezen en schrijven. Dit kan vaak ander leed zoals armoede en sociale uitsluiting voorkomen.

2.4 Cultuur, sport en recreatie.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning en bieden de mogelijkheid om op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden. Daarnaast hebben sport, cultuur en recreatie positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten. Ze zijn heel belangrijk bij het vasthouden en bevorderen van gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid in de samenleving. Ook heeft cultuur een belangrijke rol bij kennis- en waardenoverdracht.

Ieder mens heeft gaven en talenten ontvangen om God te eren, anderen te dienen en zichzelf te ontplooien. In dat licht benadert de ChristenUnie ook sport en cultuur.

Beleid op het gebied van sport, cultuur en recreatie is voor ons primair het meedoen. Daarom willen wij de deelname stimuleren, de verenigingen ondersteunen en faciliteren, de toegankelijkheid verbreden en goede voorzieningen en een gedegen accommodatiebeleid ontwikkelen. De focus voor de gemeente ligt op de breedtesport en de amateurverenigingen; niet op topsport en geprofessionaliseerde instellingen. Daarom wordt topsport niet vanuit de gemeente niet financieel ondersteund, maar wel op anderen manieren. Topsport is nl. een goede stimulans voor jongeren om te gaan of blijven sporten. Breedtesport heeft topsport nodig en niet andersom.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Cultuur

In onze gemeente zijn vele vormen van cultuur te beleven. Professioneel op festivals zoals bijvoorbeeld Pura Vida, Tellerlikker festival of het Hongerige Wolf festival. Maar ook talloze amateurverenigingen maken het beleven van cultuur mogelijk. Zoals de verschillende muziekverenigingen, toneelgroepen, zangverenigingen, schilderscursussen, balletlessen, muzieklessen etc. Ook wonen er verschillende kunstenaars in onze gemeente.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat al onze inwoners op de één of andere manier met kunst en cultuur bezig zijn, of het nu het zelf beoefenen van muziek is op een fanfare, of het 'consumeren' van een straattheater voorstelling in de Langestraat.

Toch is het goed te beseffen dat kunst en cultuur geld kosten en dat er daarom keuzes gemaakt moeten worden. De ChristenUnie vindt de verschillende gratis cultuurbelevissen zoals Tellerlikker festival en Pura Vida belangrijk en wil daar ook financieel, binnen grenzen, aan bijdragen.

Belangrijker is wel dat de organisatoren actief en creatief op zoek moeten gaan naar andere manieren van financiering en private sponsors.

Van zeer groot belang vindt de ChristenUnie het zelf beoefenen van kunst en cultuur. Daarom zal er ook een goed ondersteuningsbeleid moeten zijn voor de verschillende verenigingen. Bij een valide bestaansrecht dient de gemeente zowel financieel d.m.v. subsidies en het beschikbaar stellen van oefenruimte en mogelijkheden voor het geven van voorstellingen, als materieel d.m.v. bv. advies of actieve deelname in het besturen, te ondersteunen.

Als wederdienst voor het financieel en materieel ondersteunen kan de gemeenschap ook wat terug verwachten van de verenigingen bv. door een aantal keren per jaar gratis voorstellingen of concerten te organiseren.

Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de lange geschiedenis van ons gebied vindt zorgvuldig plaats. Hiervoor is ondersteuning aan musea en archieven een mogelijkheid. Musea hebben cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Veelal wordt museaal werk door vrijwilligers gedragen. Het biedt dan ook kansen om mensen te (re)activeren. Naast de rol van de gemeente, kunnen er derde partijen aangetrokken worden voor de bekostiging.

Gebouwen en sportvelden

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een financiële meerjarenraming voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt geprobeerd alle verenigingen die noodzakelijk zijn op een passende en eerlijke, maar ook financieel gedragen wijze te bedienen.

Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen bv. (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen etc. te benutten en samenwerking te versterken. Ook is samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.

Het is nuttig om het accommodatiebeleid af te stemmen met buurgemeenten om na te gaan waar we elkaar kunnen versterken en waar we elkaar niet moeten beconcurreren.

De ChristenUnie is voorstander van een groot multifunctioneel sportterrein.

Op dit moment zijn er drie zwembaden in de gemeente: de Watertoren, de Hardenberg en de Ringberg. Het voortbestaan van de zwembaden is mede afhankelijk van het gebruik ervan. Het vraagt daarom ook iets van de inwoners.

Bij een dreigende sluiting willen wij zoveel mogelijk gebruik maken van de inzet van vrijwilligers.

Daarnaast is er ook de mogelijkheid om te privatiseren, maar zwemmen moet wel betaalbaar blijven.

De ChristenUnie wil ook stimuleren dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten. Verduurzamen van gebouwen is belangrijk. Bij nieuwe aanbestedingen willen we dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud daar ook rekening mee houden. Dit stimuleert tegelijkertijd de werkgelegenheid.

Sportstimulering

Sportstimulering voor iedereen en specifiek het betrekken van de minima, ouderen en gehandicapten is een speerpunt. Het creëren of uitbreiden van "beweegroutes", zoals fiets-, wandel-, vaar-, nordic walking- en hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit

in regionaal verband uitgewerkt wordt. En Oldambt als 'de jongste watergemeente' behoort ook vaar- en kanoroutes te hebben, die mede gefinancierd kunnen worden door private partijen. Bij fietsroutes kunnen in woonwijken 'fietsreparatiepunten' aangelegd worden, wat wellicht een leer-/werkproject kan zijn waarmee ook de lokale werkgelegenheid gestimuleerd kan worden.

Concrete voorstellen

- De ChristenUnie wil niet een 'automatische' 1% norm van de bouwsom om deze voor kunst te bestemmen. Particuliere initiatieven hebben de voorkeur.
- In regioverband wordt onderzocht hoe met kleine inspanningen knelpunten in de recreatieve structuren kunnen worden weggenomen en nieuwe routes kunnen worden ontgonnen
- Bij gebruik van sportvoorzieningen wordt de inzet van medewerkers van de gemeente op zondag tot een minimum beperkt. Hierin toont de gemeente zich een goede werkgever, die haar personeel zoveel mogelijk rust op zondag gunt.
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd.
- Aandacht voor een sport stimuleringsfonds en een cultuur stimuleringsfonds.

3. DUURZAAM WERKEN, WONEN, LEVEN.

3.1 Economie en landbouw.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Economie

Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren, zoals werkgelegenheid. De ChristenUnie zet zich daarom in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers; vooral in het midden- en kleinbedrijf. De gemeente moet ondernemersvriendelijker worden zodat er bv. bij vergunningsaanvragen zo snel mogelijk een helder en duidelijk antwoord komt en bij een “nee” gelijktijdig een advies wat er wél kan.

Samen met de partnergemeenten van het “akkoord van Westerlee” gaat de gemeente Oldambt actief en op maat werkgevers ondersteunen in nieuwe arbeidsplaatsen.

De gemeentelijke belastingdruk voor de ondernemer moet zo laag mogelijk worden gehouden.

Huidige belastingen moeten kritisch bekeken worden en zo nodig verminderd of afgeschaft worden.

Elke gemeente mag sinds 21 mei 2013 zelf bepalen hoeveel koopzondagen zij wil in de gemeente.

Wij zien dat als verdere stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede: dat is voor de één een dag om samen naar een kerk te gaan, voor de ander bv. met het gezin de natuur in te gaan. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. Bovendien zien we landelijk dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen.

In Oldambt mogen winkels nu elke zondag vanaf 12.00u open zijn. Enkele supermarkten willen dit nog verder verruimen naar 08.00u. De ChristenUnie is hier geen voorstander van.

Als gemeentelijke overheid willen we de inzet van het eigen personeel op zondag zoveel mogelijk proberen te voorkomen.

Landbouw

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel. Het gaat hierbij om sectoren die naar hun aard een nauwe relatie met de schepping hebben. Een spannende relatie en soms een spanningsvolle relatie. De ChristenUnie biedt ruimte aan boeren en zet daarbij in op een sterke, duurzame en innovatieve land- en tuinbouw. De ChristenUnie weet dat gezonde gezinsbedrijven hierin een centrale rol spelen en wil hen zo veel mogelijk de ruimte geven. Hoewel vooral de wereldmarkt, de maatregelen uit Brussel, nationaal en provinciaal beleid invloed hebben op de landbouw, kunnen wij als gemeente ook een steentje bijdragen, door ruimte te scheppen als het gaat om ruimtelijke ordening en toepassing van milieuwetgeving. Dit op een zodanige manier dat de gemeente er niet is om regels toe te passen, maar om de belangen van de landbouwers te behartigen in de vele regelgeving. In de discussie rondom de zg. megastallen, stellen wij dat het niet zozeer gaat om het aantal dieren, het oppervlak van een bouwblok etc., maar dat het gaat om het dierenwelzijn en het gezond ondernemerschap. Ook speelt de zorg voor infrastructuur mee als het gaat om veel, groot en zwaar vervoer over openbare wegen. Hiervoor kan niet alleen de gemeente verantwoordelijk zijn. De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De agrarische sector geeft vorm aan het landschap en is belangrijk voor het beheer ervan, maar vormt soms ook een bedreiging voor diezelfde leefomgeving. De gemeente kan bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. Daarom dient de gemeente ook veelvuldig met de agrariërs in gesprek te zijn. De landbouw is in onze gemeente essentieel als drager van het buitengebied.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Economie

- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft prioriteit.
- Kritisch de gemeentelijke belastingdruk aan bedrijven bekijken en zo nodig verminderen of afschaffen.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel korte als middellange termijn.
- Alle inzet is gericht op het aantrekken van toekomstige werkgelegenheid.
- Voor de ondernemers is er één (digitaal) loket, waar men voor alle (aan)vragen terecht kan. Daarbij zijn er ook ambtenaren beschikbaar om met het bedrijfsleven mee te denken en als aanspreekpunt te fungeren.
- Niets is zo hinderlijk voor het MKB als een opgebroken straat. De gemeente zorgt ervoor dat evt. overlast zo kort mogelijk is en dat werkzaamheden zoveel mogelijk gecombineerd worden.
- De ChristenUnie wil fondsen (revolving funds) voor duurzaamheidsleningen, waardoor particuliere huiseigenaren, verenigingen en stichtingen tegen gunstige voorwaarden kunnen lenen om te investeren in het energiezuiniger maken van gebouwen en woningen. Daardoor kan de lokale werkgelegenheid gestimuleerd worden en wordt er geïnvesteerd in duurzaamheid.

Bedrijventerreinen

- De economie is in toenemende mate een economie van MKB-bedrijven, maar ook van eenmansbedrijven en ZZP-ers. Vaak zijn dat mensen die vanuit hun huis economische activiteiten ondernemen. Deze groep heeft vaak geen behoefte aan bedrijventerreinen maar aan mogelijkheden om zich te vestigen in woonwijken en/of van zeer goedkope huisvesting en heeft behoefte aan korte huurtermijnen, tijdelijke huisvesting etc. Ook kan er behoefte zijn aan bedrijfsverzamelgebouwen met gezamenlijke faciliteiten, zoals receptie, telefooncentrale, internet, kopieerfaciliteiten etc.
- Als de huidige bedrijventerreinen hun capaciteit bereikt hebben kunnen er nieuwe terreinen ontwikkeld worden. In het huidige economische klimaat kan er behoefte zijn aan hele andere soorten bedrijventerreinen. Dan moet de gemeente hier creatief en niet star en bureaucratisch mee omgaan. Ook hier is goed te innoveren.
- Herontwikkelen en zo nodig herbestemmen van verouderde bedrijventerreinen is van belang.
- De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op bedrijventerreinen, bv. door het instellen van een zg. ondernemersfonds of parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.
- Bedrijventerreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.
- Bedrijventerreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer.

Bloeiende binnenstad

- De krimpende detailhandel in het centrum van Winschoten is een groot probleem en langdurige leegstand van panden is een bedreiging. Samen met provincie en gemeente is de afgelopen tijd hard gewerkt aan het uitvoeren van de centrumvisie. Maar het is nog niet klaar. De ontwikkeling van de Oost-West as moet voortvarend doorgaan.
- Het wonen in leegstaande woningen boven winkels wordt gestimuleerd.
- De ChristenUnie is tegen het vestigen van winkelcentra (bv. weidewinkels, outlet-centra) in het buitengebied of aan de rand van Winschoten.

- De zondagsopenstelling van winkels blijft zoals die is en wordt niet verder uitgebreid.
- De positie van (kleine) winkeliers wordt verbeterd door een gezamenlijke aanpak van winkelcriminaliteit en een goed locatiebeleid (centrumvisie).
- Om ook in de kleinere kernen de huidige middenstand te handhaven als onderdeel van de leefbaarheid van de dorpen, worden waar mogelijk functies gecombineerd. Bv. detailhandel, bibliotheek, bank etc.

Recreatie en toerisme

- Recreatie en toerisme zijn belangrijke economische peilers voor Oldambt. Daarom kan samen met de middenstand en de recreatie- en toeristische ondernemers gewerkt worden aan wederzijds ondersteunen en stimuleren.
- Om op te vallen op de recreatie markt zijn creatieve ideeën nodig. Vasthouden aan oude methoden vraagt veel geld en energie en levert weinig extra's op. Innovatie en visionaire plannen verdienen het om onderzocht te worden.
- Winschoten als centrumstad moet d.m.v. fiets- en wandelpaden betrokken worden met het Oldambtmeer. Daarmee versterken stad en land elkaar. De Blauwe Loper is daarbij belangrijk.
- Een goed fietspadennetwerk en (onverharde) wandelpaden zijn belangrijk.
- Naast de watersport kan de vissport goed vermarkt worden.

Agrarische sector

- Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er duidelijkheid is over het toekomstperspectief van de agrarische sector, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar worden afgewogen.
- Door bedrijfsbeëindiging zal het aantal bedrijven afnemen, maar de vrijkomende grond zal in zijn algemeenheid aan de blijvende bedrijven worden toegevoegd. In de bestemmingsplannen moet hierop worden geanticipeerd; in die zin dat er nieuwe bestemmingen moeten worden gevonden voor vrijkomende boerderijen en bedrijfs-woningen en -gebouwen. Maar ook dat vergrote bedrijven de nodige ruimte zullen moeten krijgen om hun bedrijfswoningen en gebouwen aan te passen aan een vergroot areaal landbouwgrond.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheid van windmolenparken en zonneparken in het buitengebied en aan de rand van Winschoten, waarbij dorpsgemeenschappen kunnen participeren in de opbrengst.
- Agrarische bedrijven krijgen ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting als deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- Beschikbaarheid van voldoende zoet water is voor de agrarische sector van evident belang. De gemeente werkt daarom nauw samen met het Waterschap om de balans te behouden.

3.2 Goed wonen en werken.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Oldambt, als onderdeel van een krimpregio, merkt nog niet zoveel van de groeiende verkoop van woningen en de stijgende woningprijzen op de woningmarkt. De woningmarkt dient dan ook een belangrijk onderdeel zijn van de krimpaanpak. Zo dienen starters een steun in de rug te krijgen bv. door een starterslening. En een duurzaamheidslening om bestaande woningen aan een beter energielabel te helpen. Ook moet er ruimte blijven voor nieuwbouw; gelijktijdig moet er een sloopregeling komen voor onverkoopbare of afgeschreven (leegstaande) woningen.

Bij nieuwbouw dient rekening gehouden te worden met de veranderende vraag naar het soort woning, zoals leeftijdbestendige woningen.

Het ruimtelijk beleid vraagt ook om als rentmeester op verantwoorde wijze te ontwikkelen en beheren. Keuzes die wij nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft daarin een belangrijk regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: voordat er gesloopt wordt, eerst kijken of hergebruik mogelijk is. Voordat er nieuwbouw komt, eerst nagaan of dit noodzakelijk is. Voordat open ruimte bebouwd gaat worden, eerst hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied overwegen. De gemeente zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte om de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Ruimtelijke ordening heeft ook gevolgen voor waterwegen.

In onze gemeente zijn steeds meer 'onverkoopbare' woningen, wat de doorstroming nog meer beperkt en de woningcrisis nog meer versterkt. Een opkoop en/of sloopregeling kan een mogelijkheid zijn, maar ook hergebruik en/of een andere functie moet bekeken worden. Belangrijk is goed beleid te ontwikkelen dat rekening houdt met de fysieke veranderingen in de straat, de gevolgen voor de leefbaarheid, de impact op de bewoners etc. Daarom schrijft de gemeente in samenwerking met woningcorporaties en bewoners een woonvisie met daarin aandacht voor sloopbeleid.

De agrarische sector is in onze gemeente van belang voor het behoud van een goed en evenwichtig economisch klimaat, maar ook voor hoe het landschap eruit ziet. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk om regelmatig met de vertegenwoordigers van deze sector te spreken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie zet zich in voor:

- Ruimte voor innovatief, vraaggericht en duurzaam wonen (o.a. levensloopbestendige woningen, gezamenlijke wooninitiatieven, bouwen in eigen beheer door particulieren).
- Bevorderen van duurzaam en energieneutraal bouwen en wonen.
- Herstructurering en clustering van bedrijventerreinen en hergebruik van leegstaande gebouwen.
- Toekomstbestendig waterbeheer
- Beleid t.a.v. 'onverkoopbare' woningen.
- Samenwerking met de agrarische sector.

Wonen

Het huisvestingsbeleid van onze gemeente moet aansluiten bij de vraag en ontwikkelingen, bv. als het gaat om wonen en zorg. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden noodzakelijke maatregelen beschreven. Huurdersverenigingen en wijk-/dorpsraden worden betrokken bij het opstellen van deze visie. Uiteraard wordt ook samengewerkt met de woningcorporaties om het beleid loyaal en goed uit te voeren. Dit behoort allemaal onderdeel te zijn van de Omgevingsvisie.

De ChristenUnie maakt werk van levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur. Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. De starterslening kan een goed instrument zijn om starters of doorstarters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt.

Daarnaast worden zo mogelijk afspraken gemaakt over de verduurzaming van de woningvoorraad. De ChristenUnie streeft naar klimaatneutrale woningen en woningen die energie 'produceren'. Ook streeft de ChristenUnie naar de toepassing van duurzame materialen, die op verantwoorde wijze geproduceerd en kwalitatief hoogwaardig zijn. Handhaving van vergunningen door middel van het toetsen van de afgesproken duurzaamheidseisen zijn daarbij van cruciaal belang.

De ChristenUnie wil de discussie over welstandscommissies wel aangaan. Welstandsvrij (ver)bouwen moet meer ruimte krijgen.

De komst van de nieuwe omgevingswet geeft de gemeente veel vrijheid voor het inrichten van haar gebied. Dat behoort in samenspraak gaan met alle inwoners.

Woningcorporaties

Woningcorporaties spelen een belangrijke rol in de voorziening van goede sociale huurwoningen en de leefbaarheid van wijken. Volgens het regeerakkoord komen corporaties onder directe aansturing van gemeenten te staan. De ChristenUnie geeft woningbouwcorporaties de ruimte om innovatief, vraaggericht en toekomstvast te kunnen bouwen, maar biedt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woningvisie.

Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving; via hun bewoners en via de gemeentelijke aansturing.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Wanneer zij moeilijkheden ondervinden hun investeringen te financieren, zijn gemeentelijke of provinciale borgstellingen te overwegen.

Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren woningcorporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral met bewoners.

Kantoren en bedrijventerreinen.

De gemeente kent een aantal bedrijventerreinen; sommigen zijn vrij nieuw en modern, andere zijn verouderd. Voor verouderde bedrijventerreinen wordt gekeken naar verantwoorde revitalisering en herstructurering. Ook een bestemmingswijziging moet kunnen. Ruimte moet efficiënt worden benut en samenwerking met andere gemeenten in de regio is op dit punt noodzakelijk. Het belang van de regionale economie staat centraal, niet de concurrentie tussen buurgemeenten. Daarbij zijn o.a. ontsluitingsroutes en openbaar vervoer bepalende factoren. Privaat en bestuurlijke samenwerking is mogelijk, maar daar horen wel duidelijke afspraken over te zijn. Er moet worden voorkomen dat de gemeente de verliesposten van de projectontwikkelaars voor de kiezen krijgt. De gemeente heeft vooral een rol in wijzigingen van bestemmingsplannen. Burgers worden betrokken bij het, al dan niet tijdelijk, alternatieve gebruik van braakliggende gronden: volkstuinten, inzaaien van grond met bijenvriendelijk bloemenmengsel, trapveldjes etc. Braakliggende terreinen worden zo weinig mogelijk als tijdelijke parkeerplaats gebruikt.

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een belangrijk thema. Ook in onze gemeente is het 'versteende gebied' aan het oprukken. Samen met de verwachte globale toename van regenwater, maakt dat er een degelijk basis rioleringsplan moet zijn, waarin aandacht besteed dient te worden aan de trits "vasthouden, bergen en afvoeren". Scheiding van hemelwaterafvoer en riolering zal leiden tot een beperking van het aantal vuilwater overstorten. Goede samenwerking met waterschappen en verantwoorde bodemsanering zijn belangrijk.

Samenwerking met de agrarische sector

De ChristenUnie wil de "verrommeling" van het buitengebied tegengaan. De ChristenUnie pleit daarom voor landschapsontwikkelingsplannen en landschapsfondsen. Landschapsfondsen kunnen de

uitvoering van plannen financieel ondersteunen. Het fonds kan worden gevuld met bijdragen van bewoners, bedrijven, overheden en anderen.

Subsidiemogelijkheden via Europese Unie worden zo goed mogelijk benut. Samenwerking tussen provincie, gemeente, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Waddenfonds, land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

Concrete voorstellen

- De gemeente voert integraal woningmarktbeleid door middel van een woonvisie.
- Burgers krijgen inspraak bij beleidsvorming woningmarktbeleid.
- De komende tijd wordt er ingezet op levensloopbestendige wijken en woningen.
- Voor (door)starters is er een starterslening.
- Woningen worden duurzaam ge-/verbouwd en er wordt ingezet op verduurzaming van bestaande woningen.
- Er is een goede samenwerking met woningcorporaties als het gaat om goede sociale huurwoningen, leefbaarheid in wijken en sociale koop en sloopbeleid.
- Zo mogelijk worden leegstaande gebouwen getransformeerd naar een andere bestemming, zoals bv. woningen.
- Er komen voorlopig geen nieuwe bedrijventerreinen bij. Bestaande terreinen worden gerevitaliseerd en/of herontwikkeld.

3.3 Mobiliteit.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om samen te kunnen leven en werken. Mobiliteit is bewegingsvrijheid, maar de ChristenUnie wil dat de groeiende mobiliteit niet teveel ten koste gaat van onze leefomgeving. We kiezen daarom voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, openbaar vervoer en fiets bij het personenvervoer. De manier van vervoer is aan verandering onderhevig. Zo is er bv. voor het treinverkeer duidelijk een spijtstijd, waarbij er nauwelijks nog plaats is in de trein, terwijl er op andere momenten een lege trein rijdt. Ook de streekbus is vaak leeg, behalve op spitsmomenten. Dat vraagt een nieuwe kijk op het openbaar vervoer. De gemeente zal hierbij moeten opkomen voor haar inwoners bij de onderhandelingen met het OV bedrijf en Arriva. Wat goederenvervoer betreft is het in onze gemeente, naast vervoer over de weg, mogelijk om meer via binnenvaart en spoor te vervoeren. Samen met provincie en rijk, heeft onze gemeente de verantwoordelijkheid voor een goed niveau van de infrastructuur, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Toch draagt de overheid niet alleen de verantwoordelijkheid; ook de burger heeft een grote verantwoordelijkheid om bewust om te gaan met mobiliteit.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Fiets

De fiets vormt een uitermate belangrijk vervoermiddel voor de korteafstandsmobiliteit. Fietsen is goedkoop, gezond en vrijwel niet milieubelastend.

Jeugd onder de zestien is er zonder meer op aangewezen en voor schoolbezoek is er ook in onze gemeente sprake van grote fietsstromen. Ook woon-werkverkeer maakt veelvuldig gebruik van de fiets.

Daarnaast nodigt onze gemeente uit om te fietsen als recreatieve bezigheid. En nu veel mensen de fiets opnieuw ontdekt hebben vanwege de (elektrische) trapondersteuning, kan het alleen maar drukker worden.

Daarom is een goed fietsbeleid voor onze gemeente belangrijk; zowel voor de vele jeugd die veilige schoolroutes nodig heeft, als voor recreatieve doeleinden.

De Blauwe Loper wordt daarbij een belangrijke ontsluiting.

Concrete voorstellen

- Fietsroutes binnen de gemeente worden zo veel mogelijk van het overige verkeer gescheiden.
- Fietspaden worden herkenbaar uitgevoerd in gekleurd asfalt.
- Bij de stations en drukke bushaltes, carpool plaatsen, het centrum van Winschoten en op drukke plaatsen (zoals de Tramwerkplaats) behoren voldoende 'fietsparkeer' mogelijkheden te zijn; zo mogelijk bewaakt.
- De gemeente kan horeca het predicaat 'fietscafé' geven.
- De Blauwe Loper wordt een belangrijk fietsknooppunt.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Deze worden zoveel mogelijk verwijderd.
- Er wordt een fiets klachtenmeldpunt ingesteld.

Voetgangers

- Binnen de bebouwde kom wordt zoveel mogelijk op doorstromingswegen een trottoir aan beide zijden gerealiseerd met voldoende oversteekplaatsen.
- Verhoogde trottoirs zijn er op logische plaatsen, voorzien van afritbanden voor rolstoelen, kinderwagens e.d.
- In woonwijken worden bij voorkeur 30 km zones aangelegd.

Automobiliteit

Een goede autobereikbaarheid is in ons gebied van belang voor de inwoners, de bedrijven en bv. voor de aan- en afvoer van goederen. Daartoe zijn logische routes noodzakelijk, die berekend zijn op het verkeer wat er gebruik van maakt. Toch zijn er grenzen waarop wegen en bruggen berekend zijn en dat heeft invloed op bv. de asdruk van vrachtwagens en landbouwverkeer. De gemeente is regievoerder en initiatiefnemer om met "economische" gebruikers te overleggen over het gebruik van wegen en bruggen.

Bruggen

Er zijn tal van bruggen voor verschillende gebruikers in onze gemeente. Een aantal zijn nieuw; anderen zijn al heel oud. Onderhoud en reparatie van bruggen is erg duur en vraagt goed beleid dat ver in de toekomst kijkt. De gemeente heeft een eerlijke en realistische inventarisatie nodig over de toestand van onze bruggen en maakt een haalbaar en realistisch onderhoudsplan. Daarbij kan het mogelijk zijn om de gebruikersbestemming van een brug te wijzigen. De gemeente overlegt daarbij intensief met gebruikers over mogelijke alternatieven. Er wordt een structurele bestemmingsreserve voor brugonderhoud begroot.

Parkeren

Sinds enkele jaren kan men kosteloos parkeren in de gemeente. Dat bevalt de parkeerder goed. De parkeerdruk op bepaalde gedeelten in Winschoten is wel onder druk gekomen. Het vertrek van het OZG naar Scheemda lost waarschijnlijk dit probleem gedeeltelijk op. Een goede routing is van belang.

Verkeersveiligheid

De impact van ongevallen kan zeer groot zijn. Het aantal verkeerslachtoffers is in onze gemeente gelukkig relatief laag, maar het kan zeker nog beter. De ChristenUnie wil dan ook minimaal 50% minder ongevallen in 2027 t.o.v. 2017.

Concrete voorstellen

- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zg. “black spots” in beeld komen.
- De gemeente zorgt voor een verkeersveiligheidsplan met concrete uitwerkingen.
- Snel en langzaam verkeer wordt gescheiden.
- Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer.
- Geen (grote) vrachtwagens in het centrum. Er kan een experiment uitgewerkt worden waarin de bevoorrading van winkels plaatsvindt via een overslag naar kleinere (elektrische) vracht-/bestelwagens. De gemeente kan dit in eigen beheer uitvoeren bijvoorbeeld in samenwerking met Synergon.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Daarom heeft het wegwerken van achterstand in brugonderhoud prioriteit. Dit vraagt een goede en eerlijke toekomstvisie die financieel ondersteund wordt.
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen op scholen en instellingen.
- Overtredingen van verkeersregels binnen de bebouwde kom worden stevig aangepakt.

3.4 Energie, klimaat en milieu.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij geloven dat we de aarde hebben gekregen en dat we daar zuinig op moeten zijn. Dat is goed voor iedereen, ook voor toekomstige generaties. Steeds meer burgers zijn zelf heel actief bezig met het werken aan een beter milieu. Mensen wekken duurzame energie op en scheiden hun huisvuil. Wij willen dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en stimuleert. Ondertussen heeft de gemeente ook de taak om zelf ambities te hebben om te werken aan een beter milieu.

Afvalvrije gemeente.

Afval is eigenlijk grondstof. Iedere dag produceren wij afval; dus grondstoffen. Dat is een circulaire economie. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld, kunnen grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik en kan de afvalstoffenheffing naar beneden.

Energieke gemeente

Het wordt steeds eenvoudiger om zelf energie op te wekken. Als steeds meer mensen zelf zonne-energie gaan opwekken, neemt het gebruik van fossiele brandstof af. De gemeente stimuleert mensen om zelf zonnecellen te plaatsen

De gemeente doet alles om zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk energie op te wekken. Dan denken wij aan duurzame straatverlichting, elektrische auto's, zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen etc.

De ChristenUnie ondersteunt de mogelijkheid om kleinschalige windparken of zonneparken te realiseren in de gemeente. Daarbij is draagvlak bij de inwoners van belang. Tegelijkertijd behoort de gemeente alle belangen tegen elkaar af te wegen. Wel zullen ten alle tijde de inwoners financiële baat behoren te hebben bij het aanleggen van dergelijke voorzieningen.

Onze gemeente

De openbare ruimte is van ons allemaal. De gemeente beheert de ruimte; maar dat zou ook heel goed door bewoners gedaan kunnen worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker. De wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang. De gemeente kan daarbij faciliteren en zorgen voor creatieve ruimte in beleid zodat burgers “hun” ruimte ook naar eigen inzicht kunnen invullen. Toch zijn niet alle openbare ruimten geschikt om ingericht en onderhouden te worden door inwoners. Daarom ontwerpt de gemeente creatief beleid om die ruimte in te richten en te onderhouden. Gras kan “gemaaid” worden door schapen, maar als je al het gras wil laten “maaïen” door schapen heb je heel veel schapen nodig. Daarom is een “graaskudde” in de gemeente een leuke en creatieve aanvulling op maaibeleid, maar géén vervanging. Groenonderhoud is een precair onderwerp in de gemeente. De gemeente moet, in samenspraak met inwoners, natuurorganisaties en landbouwers een goede balans vinden tussen de graad van onderhoud, de milieueffecten en de kosten. Ook vraagt groenonderhoud maatwerk; één onderhoudsniveau voor de hele gemeente werkt niet. Per gebied behoort een onderhoudsplan te komen.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Klimaat en energie

- We zetten in op een energietransitie: van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals zonne-energie en windenergie.
- Duurzaamheid pakt de ChristenUnie integraal aan: het onderwerp wordt bij ieder relevant beleidstuk meegenomen. Zo kan bijvoorbeeld bij verkeers- en vervoersplannen de CO₂-emissiereductie integraal opgenomen worden.
- De gemeente stelt een klimaatactieplan op met aandacht voor innovatieve ontwikkelingen.
- De ChristenUnie stimuleert initiatieven van woningeigenaren, dorpen/buurten en andere verenigingen/stichtingen ten aanzien van de aanschaf van energiebesparende producten. Hierbij valt te denken aan zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, isolatie, windenergie, etc. bv. door duurzaamheidsleningen.
- Er is sprake van uniforme en actuele energievoorschriften in de te verstrekken milieuvergunningen en een adequaat handhavingsbeleid.
- Samen met LTO e.a. wordt onderzocht op welke manier agrarische ondernemers kunnen bijdragen aan een beter klimaat door de vermindering van uitstoot van broeikasgassen, CO₂-reductie of gebruik, duurzame energiebronnen, etc.
- Energiebesparing door winkels wordt gestimuleerd; denk aan bv. gesloten toegangsdeuren.
- Afval wordt zoveel mogelijk bij de bron gescheiden; de gemeente zorgt voor voldoende plekken waar gescheiden afval gebracht kan worden: papier, glas, plastic, kleding etc.
- De afvoer van regenwater wordt gescheiden van het riool. Voldoende ruimte voor het bergen van water bij hevige neerslag is van groot belang.
- Er komen meer laadpunten voor elektrische auto's.
- Zwerfvuil en hondenpoepvervuiling worden aangepakt door bij overtredingen daadwerkelijk te beboeten.

Het goede voorbeeld geven

- De eigen gemeentelijke organisatie wordt doorgelicht op energiezuinigheid.
- Bij gemeentelijke gebouwen wordt gestreefd naar een minimale energiebesparing van 2% per jaar en 40% opwekking (of inkoop) van duurzame energie.
- Leveringscontracten met energiebedrijven zijn gebaseerd op 100% duurzaamheid.
- Mogelijkheden om het stroomverbruik lokaal op te wekken worden gebruikt.

- Er zijn steeds meer en steeds betere elektrische auto's. De gemeente gaat zoveel mogelijk gebruik maken van elektrische auto's.
- Bij verlichting van openbare ruimte worden de modernste technieken toegepast, zoals bv. LED verlichting.
- Goede en heldere regels vragen om een goede en heldere handhaving. De gemeente zoekt daarbij stevige samenwerking en afstemming met de provincie, waterschap en justitie.